

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Josefa Baxy a JUDr. Zdeňka Kühna v právní věci žalobce **Občanského sdružení VMO Brno**, se sídlem Tábor 2327/20, Brno, proti žalovanému **Ministerstvu dopravy**, se sídlem nábr. Ludvíka Svobody 1222/12, Praha 1, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 8. 2007, č. j. 360/2005-120-STSP/69, za účasti osob zúčastněných na řízení: 1) Ředitelství silnic a dálnic ČR, se sídlem Na Pankráci 56, Praha 4, 2) Statutární město Brno, se sídlem Dominikánské náměstí 196/1, Brno, 3) Státní zdravotní ústav, se sídlem Šrobárova 49/47, Praha 10, 4) Děti Země – Klub za udržitelnou dopravu, se sídlem Cejl 48/50, Brno, v řízení o kasační stížnosti osoby zúčastněné na řízení ad 1) proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 27. 10. 2010, č. j. 5 Ca 341/2007 - 249, o návrhu stěžovatele na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Kasační stížnosti se odkladný účinek **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 27. 10. 2010, č. j. 5 Ca 341/2007 – 249, zrušil rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 8. 2007, č. j. 360/2005-120-STSP/69 a vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení. Žalovaný tímto rozhodnutím zamítl odvolání dvou odvolatelů jako opožděná a dále změnil rozhodnutí ze dne 28. 2. 2005, č. j. JMK 20804/2004 OD/Ka, kterým vydal Krajský úřad Jihomoravského kraje, odbor dopravy, stavební povolení na stavbu „Silnice I/42 Brno, VMO Dobrovského B“ (dále jen „Stavba“).

Kasační stížností ze dne 2. 12. 2010 se osoba zúčastněná na řízení – Ředitelství silnic a dálnic ČR (dále též jen „stěžovatel“) domáhá zrušení shora uvedeného rozsudku a současně navrhuje, aby byl kasační stížnosti přiznán odkladný účinek podle § 107 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Tento návrh odůvodňuje tím, že rozhodnutím městského soudu pozbylo právní moci stavební povolení na Stavbu a stěžovatel jako stavebník nemůže pokračovat v její realizaci, čímž dochází ke vzniku nenahraditelné újmy nejen stěžovateli, ale i třetím osobám. Projevy vzniku nenahraditelné újmy stěžovatel spatřuje v nutnosti vynaložit v případě zastavení stavebních prací náklady na zakončování stavby, které odhaduje ve výši několika desítek milionů korun. K těmto nákladům je nutno připočítat škody vzniklé dodavatelům stavebních prací, které se pohybují přibližně ve výši 50 989 543 Kč měsíčně. Tuto částku budou dodavatelé požadovat po stěžovateli. Další majetkovou újmu očekává stěžovatel v souvislosti s povinností náhrady škody subjektům, které tuto náhradu budou požadovat v souvislosti se zastavením, resp. prodloužením stavebních prací. Stěžovatel doplňuje, že zastavení stavebních prací v současné fázi je nežádoucí a může vést ke katastrofálním důsledkům vzhledem

k technologicky složitému postupu realizace některých objektů stavby. Zastavení prací dále povede k prodloužení stavební uzávěry v okolí stavby, čímž bude neúměrně zasahováno do práv vlastníků nemovitostí v lokalitě zasažené stavební uzávěrou, a k přetrvávání významných dopravních komplikací (dopravní omezení, uzavírky, objízďky) spojených se stavbou. Stěžovatel poukazuje na omezenou životnost provizorní komunikace na ulici Žabovřeská, která byla navržena na 3 roky, do konce jejíž životnosti zbývá osm měsíců. Totéž se týká i dočasného zajištění svahu podél této provizorní komunikace. Po uplynutí této doby nebude možné zajistit jejich bezpečné fungování. Zabezpečovací práce vyvolané vypršením životnosti uvedených provizorních objektů není možné realizovat bez úplné uzavírky komunikace I. třídy (E451), pro kterou neexistuje ani částečně kapacitní obousměrná objízdná trasa schopná přenést dopravní zátěž i během pracovních dní. Přiznáním odkladného účinku nebudou nijak dotčena práva žalobce a procesní postavení žalovaného zůstane beze změny. Přiznaný odkladný účinek nebude v rozporu s veřejným zájmem, ba naopak je ve veřejném zájmu z hlediska stavebně technické bezpečnosti, plynulosti a bezpečnosti silničního provozu, aby bylo k přiznání odkladného účinku přistoupeno.

Žalobce ve vyjádření ke kasační stížnosti namítá, že stěžovatel o probíhajícím sporu o platnost stavebního povolení věděl a měl tedy jako prozíravý hospodář s možností úspěchu žalobce ve sporu počítat a učinit takové kroky, kterými by vzniku případné újmy předešel. Stěžovatel zaměňuje jakoukoli újmu vzniklou v souvislosti s přerušением stavebních prací za nenahraditelnou újmu ve smyslu zákona. Žalobce není přesvědčen, že majetkovou újmu vzniklou stěžovateli náhradou škody nebo pokuty zaplacené zhotovitelům lze považovat za skutečně nenahraditelnou újmu, neboť tato může být nahrazena penězi. Navíc tato újma nebude hrazena z prostředků stěžovatele, jelikož ten žádné vlastní prostředky na stavbu nevynakládá. Z dokumentů stěžovatele nevyplývá, že by měli při přerušení prací zhotovitelé nárok na náhradu újmy stěžovatelem. Žalobce nesouhlasí se stěžovatelovým tvrzením o možných „katastrofálních důsledcích“ přerušení stavebních prací, tyto úvahy považuje za nepodložené. Riziko dopravního kolapsu v městě Brně pak žalobce považuje pouze za hypotetické. Újmu způsobenou prodloužením stavební uzávěry nelze chápat jako nenahraditelnou újmu způsobenou stěžovateli. Současně je dokončení stavby předpokládáno na konec roku 2013 a stěžovateli tak nehrozí uplatnění nároků třetích osob. Dopravní komplikace nelze považovat za újmu na straně stěžovatele, který navíc svým rozhodnutím o změně projektu organizace výstavby k prohloubení těchto komplikací přispěl. Žalobce nepřisvědčuje ani tvrzení o nemožnosti vytvoření objízdné trasy v případě nutnosti rekonstrukce provizorní komunikace na ulici Žabovřeská.

Osoba zúčastněná na řízení Děti Země – Klub pro udržitelnou dopravu ve svém vyjádření ke kasační stížnosti uvádí, že stěžovatel měl počítat s možností, že bude rozhodnutí žalovaného zrušeno a dle toho měl postupovat. Dodavatelé stavby neprokázali, že není možno provádět v zájmu bezpečnosti nezbytné stavební a udržovací práce. Přiznání odkladného účinku je v zásadním rozporu s veřejným zájmem, neboť by vedlo k realizování stavby s vysokým rizikem, že po jejím dokončení nebude splněn limit venkovního hluku. Je nezbytné, aby stěžovatel situaci řešil se stavebními společnostmi, odborníky a žalobcem tak, aby bylo vydáno nové stavební povolení, které prokáže, že budou venkovní hlukové limity dodrženy.

Nejvyšší správní soud při posouzení návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti vycházel z následujících skutečností, úvah a závěrů.

Podle § 107 s. ř. s. nemá kasační stížnost odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat; přitom užije přiměřeně ustanovení § 73 odst. 2 až 4 s. ř. s. Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. lze přiznat odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky

rozhodnutí znamenaly pro žalobce (zde stěžovatele) nenahraditelnou újmu, přiznání odkladného účinku se nedotkne nepřiměřeným způsobem nabytých práv třetích osob a není v rozporu s veřejným zájmem. Podle § 73 odst. 3 s. ř. s. *se přiznáním odkladného účinku pozastavují do skončení řízení před soudem účinky napadeného rozhodnutí*. Uvedené ustanovení tedy předepisuje pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti kumulativní naplnění tří hmotněprávních podmínek: (1) výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí musí znamenat pro žalobce (resp. stěžovatele) nenahraditelnou újmu; (2) přiznání odkladného účinku se nesmí nepřiměřeně dotknout nabytých práv třetích osob; a (3) přiznání odkladného účinku nesmí být v rozporu s veřejným zájmem.

Dále je třeba upozornit na mimořádnou povahu institutu odkladného účinku. Kasační stížnost proti rozhodnutí soudu ve správním soudnictví není řádným opravným prostředkem, u nějž by bylo možno odkladný účinek očekávat. Přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti odnímá Nejvyšší správní soud před vlastním rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocnému rozhodnutí krajského (zde městského) soudu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není jako celek zákonným postupem zrušeno. Přiznání odkladného účinku proto musí být vyhrazeno pro ojedinělé a výjimečné případy.

Nejvyšší správní soud se tedy v první řadě zaměřil na zkoumání, zda stěžovatel uvádí skutečnosti, které by dokládaly možnost vzniku nenahraditelné újmy. K uvedenému neurčitému právnímu pojmu se Nejvyšším správním soudem vyjádřil např. v usnesení ze dne 5. 10. 2004, č. j. 6 Afs 25/2003 - 59 (dostupné na www.nssoud.cz), dle něhož *„nenahraditelná újma, která by stěžovateli při výkonu nebo jiných právních následcích rozhodnutí mohla vzniknout a jež je základní podmínkou pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti [§ 73 odst. 2 s. ř. s.], musí představovat výjimečný a závažný stav, který již nelze v dalším běhu času nijak odčinit“*. Odkladný účinek je proto možno přiznat pouze na základě řádně odůvodněného návrhu, ve kterém stěžovatel zcela individualizovaně svými tvrzeními obsahově naplnil právní pojem nenahraditelné újmy. Typicky se tak stane uvedením konkrétních práv a chráněných zájmů, které by výkonem rozhodnutí byly trvale dotčeny. Pokud ovšem stěžovatel v projednávané věci svůj návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti odůvodnil pouze tak, že mu hrozí majetková újma spočívající v povinnosti hradit dodavatelům stavby náhradu škody vzniklou přerušením stavby, nelze to považovat za dostatečné pro posouzení vzniku nenahraditelné újmy, byť by se mohlo jednat o finanční částky ve výši několika desítek milionů korun.

Jakkoli totiž Nejvyšší správní soud vnímá závažnost projednávané věci v celé její šíři, včetně jejich významných finančních konsekvencí, nelze bez dalšího akceptovat, že by pro stěžovatele výkon napadeného rozsudku městského soudu nebo jeho jiné právní následky znamenaly takovou újmu, kterou by nebylo možné v dalším běhu času nijak odčinit

Stěžovatel dále upozorňuje na vznik majetkové újmy spočívající ve výdajích na zakonzervování stavebních objektů. Z listiny „Komentář projektanta k rizikům při zastavení stavby“ ze dne 2. 12. 2010 však vyplývá, že by bylo nelogické a nesmyslné provádět jakoukoli konzervaci stavby vzhledem k dnešnímu stupni rozestavenosti, a to i bez zohlednění nákladů na konzervaci, které jistě nebudou zanedbatelné. Nutnost vynaložení těchto nákladů a s tím související stavebně-technická újma tedy nebyla stěžovatelem prokázána. Zdejší soud má dále za to, že pokračující stavební uzávěra a dopravní komplikace nemohou přímo stěžovateli způsobit nenahraditelnou újmu, což ani nebylo stěžovatelem samotným prokázáno.

Nejvyšší správní soud má tedy za to, že nebyla naplněna první podmínka pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Vzhledem k tomu, že pro přiznání odkladného účinku musejí být naplněny všechny tři podmínky kumulativně, Nejvyšší správní soud se otázkou splnění zbývajících dvou podmínek pro nadbytečnost již nezabýval.

Ze shora uvedených důvodů rozhodl Nejvyšší správní soud o zamítnutí návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

P o u ě e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 9. února 2011

JUDr. Lenka Kaniová, v. r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Zlata Buchtová